Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Hadsenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 287. Brașovŭ, Sâmbătă 31 Decemvrie 1888.

Cătră onorații cetitorĭ!

„Gazeta Transilvaniei" întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenței sale.

Nenumĕratele doveḑĭ de simpatiă și de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭḑecea a esistenței sale suntŭ cea mai viuă și mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ și condusŭ de iubirea de patriă și de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei ḑece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerințelorŭ timpului și trebuințelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 *„Gazeta Transilvaniei"* a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu prețulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care ḑi, érășĭ cu același prețŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugațĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulțite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putință spre a aduce îmbunătățirĭ atâtŭ în redactarea ḑiarului câtŭ și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca ḑiarulŭ sĕ-șĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astăḑĭ dela unŭ ḑiarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ ḑice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătățirilorŭ.

Din contră, astăḑĭ când, ca nicĭodată până acuma, posițiunea ḑiaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre și amende în banĭ o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recâștigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă și sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca *„Gazeta Transilvaniei"* nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până și în coliba ţĕranului.

Condușĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ și cu începerea anului viitorŭ mai multe esențiale ameliorărĭ în ḑiarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până aḑĭ la redactarea foii, suntemŭ decișĭ a cultiva mai multŭ și unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atențiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ cu cunoscințe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, așa ca materialulŭ ce'lŭ va conține sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ și acomodatŭ trebuințelorŭ poporului, nu numai pe tĕrĕmulŭ politicŭ, literarŭ și socialŭ, ci ținêndŭ deopotrivă sémă și de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educațiunei și higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autoritățile cu carĭ vine mai desŭ în atingere și alŭ trebilorŭ sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ ḑiarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa prețului lui — și astfeliu sciind că sĕ sêmte trebuința de a i se face cu putință orĭ și cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele și trebuințele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca și sĕ le întocmimŭ și sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ și ce cetitotŭ și sĕ se pótă abona și separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei"*, care deși mai bogată în materialŭ va costa ca și până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* și în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ ḑiarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale *„Gazetei Transilvaniei"*, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonații noștri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putință în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lățirea „Gazetei Transilvaniei" precum și pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Dumineca, ce se potŭ abona și separatŭ.

(Anunciulŭ Administrațiunii pe pagina IV.)

Redacțiunea.

Gărgăunii șoviniștilorŭ.

II.

Cestiunea naționalitățilorŭ, „marea bólă a statului maghiarŭ", a fostŭ obiectulŭ principalŭ alŭ articulilorŭ întregei presse unguresci de încheierea anului. Tóte foile au vorbitŭ despre ea, fiindŭ cuprinse de fiorii temerei și nesiguranței în viitorŭ. Consciința rea, că s'au comisŭ cele mai grele pĕcate din partea regimului, a șoviniștilorŭ și agitatorilorŭ ungurĭ în contra naționalitățilorŭ, nu le-a îngăduitŭ acestora sĕ încheiă liniștițĭ anulŭ.

Dér ce putere potŭ avé mustrările consciinței asupra unui regimŭ, asupra unorŭ șoviniștĭ și agitatorĭ îmbĕtrâniţĭ în pĕcate!

La încheiarea anului 1888, recunoscŭ cu toții câtŭ de putrede suntŭ stările dinăuntru, ce „rană durerósă" e cestiunea naționalităților, și cu tóte astea nicĭ prin minte nu-le trece a căuta sĕ vindece rana. Se tângue că esistența le este în pericolŭ, aruncândŭ foile oposiționale vina pe guvernŭ, foile acestuia pe naționalitățĭ, ér la urma urmelorŭ tóte, și foile oposiționale ca și cele guvernamentale, pretindŭ ca naționalitățile sĕ'șĭ pună grumadulŭ sub sĕcurea maghiarisării.

Așa pretinde fóia kossuthistă din Clușiu, precum amŭ arĕtatŭ în numĕrulŭ de erĭ, așa pretinde șĭ reptila din Clușiu „Kolozsvár."

Fóia bugetară a găsitŭ cu cale sĕ'șĭ facă curagiu ḑicêndŭ că, deși e departe încă timpulŭ dela care póte aștepta vindecarea bólei, totușĭ „marele puterĭ spirituale și morale" ale șoviniștilorŭ vorŭ învinge asupra naționalitățilorŭ.

Desfidem pe orĭcine a ne arĕta carĭ sunt acele „puterĭ spirituale și morale", căcĭ noi nu le putemŭ da de urmă. Nu ne-au doveditŭ șoviniștii ungurĭ până acum decâtŭ marĭ slăbiciunĭ spirituale și morale, amŭ puté ḑice, unŭ îngrozitorŭ golŭ spiritualŭ și moralŭ.

Fi-vorŭ óre insultele și calumniile foilorŭ unguresci orĭ persecuțiunile și nedreptățirile regimului în contra naționalitățilorŭ doveḑĭ de „marĭ puterĭ spirituale și morale"? Fi-va óre batjocurirea libertății cuvêntului și a pressei din partea regimului și a șoviniștilorŭ ungurĭ, răpirea copiilorŭ slovacĭ, uneltirile în contra averilorŭ grănițărascĭ, și în generalŭ împedecarea cu forța a desvoltării culturale și naționale a popórelor nemaghiare, doveḑĭ de „marĭ puterĭ spirituale și morale?"

Nu prin asemenea acte se câștigă „tĕrêmŭ creștinismului", nicĭ se construesce „fortărĕță viiă a civilisațiunei europene"; nu prin asemenea acte se împarte „libertatea și egalitatea" nicĭ se încheiă „frăția" între popóre. Acésta trebuia sĕ-o aibă în vedere reptila din Clușiu, când a avutŭ cutezanța sĕ vorbéscă de „tĕrêmŭ creștinescŭ", de „fortărĕță a civilisațiunei europene", de „libertate, egalitate și frățietate", pentru ca în urmă totŭ ea sĕ glorifice idea de maghiarisare. Ce nu e 'n stare sĕ sufere răbduria hârtiă!

Și în adevĕrŭ răbduriă este, când póte suporta neadevĕrurile cele mai grosolane. Vorbindŭ anume reptila despre Românĭ, ḑice că „conducĕtorii acestora n'au nisuitŭ sĕ'i convingă, adecă pe șoviniștii și pe agitatorii ungurĭ, despre adevĕrulŭ violărilorŭ îndreptate contra Românilorŭ și despre justele lorŭ pretențiunĭ, nicĭ nu s'au silitŭ ca legislațiunea maghiară sĕ-le dea *ceva* din aceea ce dorescŭ, n'au datŭ lămurirĭ, ci numai au agitatŭ, n'au cerutŭ nimic ci numai au acusatŭ."

Ei bine, e cu putință ca o fóiă de publicitate sĕ fiă până'ntr'atâta certată cu adevĕrulŭ și cu dreptatea? Nu suntŭ pline ḑiarele nóstre naționale, ca și ale tuturorŭ naționalitățilorŭ, de nenumĕratele acte de nedreptățire și de violență din partea regimului și a organelorŭ lui? Nu suntŭ pline de înjurăturile surugiescĭ ale foilorŭ unguresci la adresa Românilorŭ ca și a celorlalte naționalităţĭ? Nu cunósce reptila legile și ordonanțele de maghiarisare și pornirile kulturegyletiste? Suntŭ óre tóte acestea născocirĭ naționaliste, în scopŭ de a acusa numai și a agita?

Dér reptila are și „inimă bună." Ne „compătimesce" că n'amŭ cerutŭ dietei unguresci sĕ ne dea și nouĕ *ceva* din ceea ce dorimŭ. Nesocotita reptilă consideră pe Românĭ ca pe nisce veneticĭ, ca pe Jidovii lorŭ!

Nu, Românii nu vorŭ cerși nimurui, numai lui Dumueḑeu! Nu cerșesce poporulŭ băstinașŭ alŭ Ardealulului, Bănatului și Ţĕrei unguresci, elŭ *pretinde* sĕ i-se respecte drepturile sale, limba și naționalitatea sa.

Pretensiunile nóstre suntŭ cuprinse în programulŭ nostru naționalŭ. Din drepturile nóstre nu vomŭ ceda nicĭ câtŭ e negru sub unghiă. Asta o repetămŭ și de astă dată, ca sĕ le iasă odată șoviniștilorŭ gărgăunii din capŭ, că vorŭ puté intra nu în miia a doua, dér nicĭ în a douĕḑecea măcar „unițĭ deplinŭ în privința națională", adecă cu naționalitățile maghiarisate.

Noi intrămŭ în noulŭ anŭ cu deplină convingere, că tóte uneltirile de maghiarisare se vorŭ stă-

rîma de stânca vieţii românescĭ. Poporulŭ românŭ sĕ mérgă înainte cu credinţa 'n Dumneḑeu şi 'n puterile sale.

Dreptatea a eşitŭ totdéuna învingĕtóre şi învingĕtóre va eşi şi dreptatea Românului, căcĭ proverbulŭ românŭ ḑice: apa trece, petrile rĕmânŭ!

Ca apa vorŭ trece şi uneltirile duşmanilorŭ, ér Românulŭ va rĕmâné Românŭ neaoşŭ şi verde.

Dea ceriulŭ, ca anulŭ nou sĕ reverse peste întregŭ poporulŭ românŭ nou şi îndoitŭ curagiu în lupta pentru recâştigarea egalei sale îndreptăţirĭ!

Succesele Boulangiştilorŭ.

In ḑilele acestea s'au făcutŭ două alegerĭ suplimentare pentru camera deputaţilorŭ din Parisŭ. Amêndouĕ alegerile au fostŭ nefavorabile republicanilorŭ. In Charente-inférieure a fostŭ alesŭ boulangistulŭ Duport în contra republicanului Lemercier. In Somme, care departamentŭ e representatŭ de ministrulŭ Goblet a fostŭ alesŭ generalulŭ boulangistŭ Montandon în contra republicanului Cauvin.

Republicanii îngrijaţĭ de succesele boulangistilorŭ au ţinutŭ unŭ congresŭ, la care au fostŭ representate tóte grupurile republicane. Scopulŭ congresului a fostŭ numirea unui candidatŭ în contra generalului Boulanger pentru alegerea de deputatŭ ce se va face la 27 Ianuarie n. în Parisŭ. In congresŭ s'a accentuatŭ necesitatea unei alianţe ofensive în contra cesarismului. S'a alesŭ candidatŭ Jaques, preşedintele consiliului generalŭ. Inaintea localului adunării se grămădise multă lume. Când au eşitŭ republicanii, au rĕsunatŭ printr'o parte strigătele: Trăiască Boulanger! Josŭ hoţii! ér din altă parte: Josŭ dictatorulŭ! Trăiască republica!

Luptele Germanilorŭ în Samoa.

O telegramă din Berlinŭ ne comunicase, că Germanii au suferitŭ perderĭ în Samoa. Amŭ împărtăşitŭ la timpulŭ sĕu despre revolta ce a isbucnitŭ acolo în contra regelui, care e susţinutŭ de Germanĭ, şi amŭ arătatŭ, că regele e în periculŭ a-şĭ perde tronulŭ.

Cele mai nouĕ scirĭ oficiale din Apia ne spunŭ, că insurgenţii samoanĭ au distrusŭ proprietăţĭ germane şi au insultatŭ soldaţĭ de marină germanĭ. Din causa acésta şi pentru a ocroti pe regele în contra concurentului seu, corpulŭ de debarcare alŭ corăbiilorŭ germane de rĕsboiu „Olga“, „Adler“ şi „Eber“ a fostŭ trimisŭ sĕ însoţéscă pe consululŭ germanŭ pe câmpulŭ de rĕsboiu alŭ indigenilorŭ, unde consululŭ voia sĕ încépă tractărĭ pentru desarmare. Pe drumŭ către colonia Vailele, corpulŭ de debarcare germanŭ fù surprinsŭ şi atacatŭ de insurgenţĭ sub conducerea americanului Klein. Deşi insurgenţii au fostŭ respinşĭ şi câteva sate de pe ţĕrm distruse, totuşĭ Germanii au fostŭ siliţĭ sĕ se retragă éraşĭ pe corăbii, după ce au avutŭ 1 sublocotenentŭ şi 15 ómenĭ morţĭ, 2 sublocotenenţĭ şi 36 ómenĭ răniţĭ.

SCIRILE ḐILEI.

Foile şoviniste unguresci suntŭ fórte consternate şi nicĭdecum nu se potŭ reculege din marea spaimă de germanisare în care i-a băgatŭ ordinaţiunea ministrului privitóre la propunerea mai strictă a limbei germane în scólele medii şi în cele reale. Pe noulŭ ministru nicĭ nu-lŭ mai numescŭ altmintrelea, decâtŭ: „ministrulŭ germanisătorŭ,“ ér „Erdelyi Hirado“ găsesce a fi posibilŭ, ca diarulŭ germanŭ „Neue fr. Presse,“ care acum se cetesce în Ungaria în 14 mii de esemplare, în urma ordinaţiunei de mai susŭ sĕ-şĭ duplice numĕrulŭ abonaţilorŭ sĕi în Ungaria.

***

Comitetulŭ parochialŭ alŭ bisericei Sf. Nicolae din Scheiu (Braşovŭ) a alesŭ o comisiune, care sĕ cerceteze documentele vechĭ, cărţile manuscrise şi cărţile tipărite, ce se află în archiva bisericei şi care au fostŭ aranjate şi studiate de Dr. V. Glodarŭ până la anulŭ 1837. Pentru luarea în primire a documentelorŭ precum şi pentru terminarea lucrărei, eventualŭ pentru publicarea cuprinsului s'a alesŭ în şedinţa din 29 Decemvre a. c. o comisiune în persónele părintelui V. Voina şi a profesorilorŭ A. Bârseanŭ şi I. C. Panţu.

***

Ministeriulŭ de honveḑĭ a numitŭ preşedinţĭ civilĭ ai *comisiunilorŭ mixte de superarbitrare* pe 1889: *în Braşovŭ* pe comitele supremŭ contele Andrei Bethlen; *în Alba-Iulia* pe Mihaiu Elekes din Şardŭ; *în Cluşiu* pe comitele supremŭ contele Acaţiu Beldy; *în Sibiiu* pe fostulŭ vice-comite Augustŭ Sennor. Comisiunile acestea se întrunescŭ la 5 Ianuarie; 4 Februarie; 4 Martie; 12 şi 13 Aprilie; 6 şi 7 Maiu; 6 şi 7 Iunie; 6 Iulie; 3 Augustŭ; 23 Septemvre; 7, 8 şi 21 Octomvre; 8 şi 9 Noemvre şi 5 Decemvre.

***

Oraşulŭ *Abrudŭ* a luatŭ hotărîrea sĕ edifice o casarmă militară; spesele de edificare suntŭ preliminate cu 201.600 fl. Concursulŭ cu oferte se va ţiné în 17 Februarie n. în biroulŭ vice-comitelui din Aiudŭ.

***

Ministrulŭ unguresců de comunicaţiune ar face bine décă lĭ-ar spune slujbaşilorŭ dela calea ferată însărcinaţĭ cu îngrijirea pachetelorŭ ca sĕ mănânce din punga lorŭ, când lĭ-e fóme, ér nu din pachetele cu mâncare ce se trimitŭ bieţilorŭ şcolarĭ cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ. Astfeliu ni-se spune, că nu sciu ce flămêndŭ şĭ-a înfiptŭ dinţii în pachetulŭ cu de-ale mâncării ce s'a espedatŭ cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ Crăciunului la gara din Lipova pentru unŭ studentŭ dela şcólele de aicĭ. Când studentulŭ ridică pachetulŭ la gara din Braşovŭ şi se întórse cu elŭ acasă, la desfacere află, că mai jumĕtate din cele trimise de acasă lipseau.

***

Poliţia din Budapesta a arestatŭ pe Antonie *Schneider*, servitorŭ la oficiulŭ poştalŭ din cerculŭ I. în Budapesta, care a defraudatŭ 3135 fl. banĭ, care s'au trimisŭ pe poştă şi s'au — perdutŭ. A începutŭ bine anulŭ.

***

„Monitorulŭ Oficialŭ“ din Bucurescĭ publică decretulŭ prin care se deschide ministeriului de finanţe unŭ creditŭ de 26,000,000 pentru plata imediată, séu celŭ multŭ în termenŭ de 6 lunĭ a biletelorŭ ipotecare, care vorŭ fi retrase din circulaţiă.

***

„Epoca“ află, că se proiecteză *căsătoria principelui Ferdinandŭ* de Hohenzollern, moştenitorulŭ Tronului românŭ, cu o principesă aparţinêndŭ uneia din familiile domnitóre din Europa. Căsătoria se va face probabilŭ în luna lui Iunie, însĕ nu la Bucurescĭ, deórece palatul de acolo n'ar fi suficientŭ pentru a primi tóte capetele încoronate, care vorŭ trebui sĕ fiă faţă la acéstă căsătoriă. Indată după nuntă pĕrechea regală va merge în România.

***

„Valetulŭ“ este titlulŭ unei foi ce a apărutŭ în *Brăila* şi care promite a da pe faţă pe *jucătorii de cărţĭ* carĭ şĭ-au făcutŭ o meserie din jocurile la norocŭ.

***

Atragemŭ atenţiunea publicului românŭ asupra unorŭ *frumóse cărţĭ de corespondenţă*, ce le-a pusŭ în vênḑare reuniunea de înfrumseţare a Braşovului. Cărţile suntŭ fórte potrivite pentru felicitărĭ de anulŭ nou, avêndŭ textulŭ în limbile: română, germană şi maghiară. O carte costă 3 cr. şi se află de vênḑare în librăriile: Ciurcu, Zeidner, Albrecht et Zillich.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Valea-Bârgăului, Decemvre 1888.

(Fine).

2. Causa patronatului din Rodna.

In sensulŭ contractului încheiatŭ cu erariulŭ în 12 Martie 1872, pretinde erariulŭ, ca pe basa patronatului acolo stipulatŭ, fondurile sĕ solvéscă pentru biserica şi scóla rom. cat. din Rodna spesele de susţinere a acelora, carĭ până acum pe anŭ au variatŭ între suma de 1300 şi 1890 fl. v. a.

In acéstă causă ni-s'a propusŭ din partea comisiunei, ca noi sĕ cedămŭ terenulŭ montanŭ în acea estensiune, în care se află astăḑĭ cuprinsŭ de deregĕtoria montană, şi după cum îlŭ posede acum, în proprietatea erariului montanŭ, şi pentru acela în recompensă erariulŭ abḑice dela orĭ ce pretensiune pe basa titulei patronatului.

Sciindŭ noi, că cele 4 comune (Năsĕudŭ, Feldru, Sângeorgiu şi Rodna, apoi fondurile cu muntele Crăciunelŭ) de şi pe basa contractului din 12 Martie 1872 suntŭ proprietarii acelui terenŭ, totuşĭ nu tragŭ nicĭ unŭ folosŭ din elŭ, ba încă spre a-şĭ susţine dreptulŭ de proprietate la elŭ, plătescŭ chiar şi darea şi echivalentulŭ pentru elŭ: în sperare că în afacerea cea mai importantă pentru comune vom puté câştiga mai multŭ apoi pe lângă condiţiunea, ca comunelorŭ sĕ li se lase locŭ suficientŭ de trecere şi umblare la munţii lorŭ, precum şi spre muntele golŭ asemenea sĕ li-se lase pădure suficientă pentru ocrotirea vitelorŭ, când vorŭ veni tempestăţĭ, precum şi pentru economia de vite şi focăritŭ; în sperare, că numitele patru comune pe lângă o altă recompensă din partea celorlalte comune, se vorŭ învoi la acésta şi nu vorŭ pune piedecă împăciuirei, ne-am fostŭ datŭ învoirea la susŭ amintita pretensiune, am făcutŭ şi acésta jertfă.

3. Dreptulŭ erariului de a folosi edificiele din mai multe comune, în specie din Năsĕudŭ spre scopurĭ administrative.

Acestŭ dreptŭ şi l'a fostŭ susţinutŭ erariulŭ în contractulŭ ddto. 12 Martie 1872, fără însĕ sĕ se fi fostŭ determinatŭ mai deaprópe cum că carĭ scopurĭ administrative se pricepŭ aci, aşa, încâtŭ erariulŭ a începutŭ a folosi numitele edificii nu numai de cancelarii pentru deregătoriile administrative şi ju-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Mama supĕrată.

(Alegoriă.)

— De ce plângĭ Mamă? Mamă de ce plângĭ?

Cu aceste cuvinte duióse se adresă unŭ băieţandru binefăcutŭ, care tocmai intrase în casă, către mamă-sa, carea sta după mésă cu fruntea răḑimată pe mâna dréptă şi plângea.

Elŭ era voiosŭ în nevinovăţia sa, căcĭ venise de-afară cu unŭ aerŭ de veseliă pe faţă, dér când vĕḑŭ acolo pe mamă-sa aşa întristată, i-se schimbă voia şi se supĕră îndată şi elŭ.

Ea, era cu multŭ mai preocupată de durerea, ce o cuprinsese, decâtŭ ca sĕ'i auḑă vocea lui, necum sĕ'i védă tristeţa ce i-se ivise pe faţă, nu băgă de sémă că e de faţă, căcĭ atuncĭ ea de sigurŭ şĭ-ar fi ştersŭ numai decâtŭ lacrimile din ochĭ, ca sĕ nu supere prin plânsulŭ sĕu şi pe băiatŭ. Aşa însĕ ea continuă plânsulŭ jalnicŭ.

Copilulŭ vĕḑêndŭ, că ea nu'lŭ vede, se apropiă încetŭ de dênsa, o prinse de mână, o mişcă uşorŭ si'i ḑise cu duioşiă:

— Mamă, dragă mamă, spune 'mĭ de ce plângĭ? Nu plânge mamă, că aḑĭ e anulŭ nou ş'apoi cine plânge aḑĭ se ḑice, că plânge anulŭ întregŭ.

Ea, cum se deştéptă, îşĭ sterge lacrimele, prinde mâna copilului în a sa, o strînge cu iubire, se plécă apoi cu dragŭ spre elŭ şi'i sărută cu focŭ ochii şi fruntea.

Simţindŭ copilulŭ sărutarea înfocată a mamei, faţa i-se însenineză, îşĭ svêntă lacrimile, ce i-se iviseră şi lui pentru durerea mamei sale, se trase la sînulŭ ei caldŭ şi'i vorbi éraşĭ:

— Spune'mĭ şi mie, scumpă mamă, de ce ai plânsŭ?

„Ecă, numai aşa am lăcrimatŭ şi eu, dér n'am plânsŭ, aşa-i vine omului câte-odată.“

— Ba nu, trebue, că ai ceva de ce plângĭ, până acuma eu nu te-am vĕḑutŭ nicĭ-odată aşa de supĕrată; ai plânsŭ, numai mie nu vrei sĕ'mĭ spui.

„Sĕ'ţĭ spunŭ şi ţie? Ţ'aşŭ spune, dér mĕ temŭ, că te vei mâhni!“

— N'ai frică mamă. Voi suferi cu răbdare, décă acésta e voia D-tale.

„'Ţĭ voi spune, dér sĕ nu uiţĭ, că mi-te-ai legatŭ, că nu vei plânge; îţĭ voi spune tóte numai ca sĕ înveţĭ şi tu ceva ca sĕ'ţĭ aducĭ când-va în viéţă aminte de cuvintele mele.

„Tatălŭ meu mĭ'a datŭ o moşiă frumósă, frumósă, cum nu sciu unde i-ai puté în lume afla sémĕnŭ, moşia e acésta, pe care ne aflămŭ şi noi astădĭ, câtă o vedĭ giurŭ în pregiurŭ în zare. Nu'ţĭ voiu mai spune cum eu lăsată singură de capulŭ meu, părăsită de toţĭ, a trebuitŭ sĕ lasŭ o parte din ea străinului aceluia, pe care 'lŭ veḑĭ, că şéde lângă noi; nu 'ţĭ voiu spune acésta ca sĕ nu-'mĭ reamintescŭ trecutulŭ, căcĭ atuncĭ ar trebui sĕ plângĭ de nĕcazŭ şi de durere şi tu, deşi nu te-ai legatŭ, că vei asculta tóte în tăcere, n'ai puté rĕmâné nemişcatŭ la lacrimele mele şi-ai plânge şi tu; nu 'ţĭ voiu spune câtŭ am avutŭ eu de-a suferì dela elŭ, până ce m'a înşelatŭ de partea aceea de moşiă, carea o are astăḑĭ elŭ. Nu'ţĭ voi spune acestea, ci 'ţĭ voiu spune altŭ ceva, ce ne atinge încă mai de aprópe, ca sĕ iai învĕţătură şi sĕ sci cum sĕ te porţĭ pentru viitorŭ şi sĕ n'o păţescĭ şi tu aşa ca mine, orĭ încă şi mai rĕu; 'ţĭ voiu spune despre necredinţa frate-tĕu faţă cu mine, despre care tu póte abia 'ţĭ aducĭ ceva aminte şi l'ai uitatŭ mai de totŭ, ca şi când n'ar fi în voi totŭ unŭ sânge:

„Când m'am aşeḑatŭ eu aicĭ pe moşia asta, fratele tĕu te avea fórte dragŭ, te gugulia, te învĕţa, şi 'ţĭ spunea multe bune şi frumóse ca sĕ te deştepţĭ şi sĕ scii cum sĕ trăescĭ în lume. Pe mine mĕ mângăia acésta fórte multŭ şi credeamŭ, că 'mĭ veţĭ fi spre bucuriă în viéţă. dér rĕu m'am înşelatŭ! Câtŭ ce a venitŭ străinulŭ acesta de lângă noi aicĭ a începutŭ a se înavuţi, a-şĭ totŭ mări câmpurile şi a se înbuiba, cu mintea lui firetică şi fluşturată, a amăgitŭ mai întêiu pe frate-tĕu cu binele, ér după ce a simţitŭ, că şi-l'a câştigatŭ i-a ḑisŭ fără nicĭ o ruşinare verde în faţă: „Vecine, tu eştĭ copilŭ cuminte şi învĕţatŭ a trăi bine şi fără grijĭ, lapădă-te de mamă-ta şi de frate-tĕu, şi lasă-i sĕ se nĕcăjéscă ei cum vorŭ puté, vei fi una cu mine, te voiu privi ca pe sângele meu şi vei fi îndestulitŭ în tótă viéţa ta.“ Şi elŭ, o! elŭ ce a făcutŭ? Uşoraticŭ şi îmbătatŭ de gândulŭ de a duce o viéţă fără osîtenele, îndată s'a învoitŭ. S'a învoitŭ, că elŭ nu era dedatŭ cu nĕcazulŭ şi cu suferinţa. Lui îi plăcea sĕ le aibă tóte de-a gata. Şi acum, décă a vĕḑutŭ, că pe lângă mine nu-i va merge de-o-cam-dată aşa bine si că va trebui sĕ aibă multe frecărĭ, alergărĭ şi neînţelegerĭ cu străinulŭ ăsta, pentru ca sĕ nu fie aşa lacomŭ, sĕ se mai conteneéscă şi sĕ nu ne iee şi ce e numai alŭ nostru, i-s'a părutŭ — sĕrmane copile nemulţămitorŭ! — că-i va fi mai bine sĕ se îngrijéscă numai de sine şi nu şi de noi. Aşa e omulŭ, care nu e deprinsŭ şi la bine şi la rĕu: totŭ numai la ce e învĕţatŭ trage, că e înbĕtrânitŭ în pĕcatŭ şi nu se póte uşorŭ despărţi de elŭ.

„Eu vedeamŭ, că acésta îi sta lui în minte, dér n'aveamŭ ce face? Aḑĭ îlŭ vedeamŭ, că mai multŭ petrecea la străinĭ şi când venia acasă era mai gânditorŭ şi mai supĕratŭ decâtŭ de altă-dată; mâne totŭ pe aceeaşĭ urmă, aşa, că din ce în

decătoresci, ci și pentru carcere de statŭ, pentru poștă, pentru vigilĭ financialĭ etc.

In decursulŭ pertractărilorŭ de împăciuire a pretinsŭ erariulŭ sĕ i-se dea ca proprietate edificiulŭ, unde astădĭ este judecătoria din Năsĕudŭ, precum și edificiulŭ din Rodna, unde este scóla de statŭ, și în acelŭ casŭ abdice dela dreptulŭ de folosință față cu tóte celelalte edificii.

In sperare, că comuna opidană Rodna, pe lângă óre care recompensă din partea celorlalte comune, în interesulŭ încheiărei unei împăciurĭ, se va învoi la pretensiunea de susŭ, după ce s'a obiecționatŭ, că edificiulŭ din Rodna nu se ține de edificiele cuprinse în contractulŭ din 12 Martie 1872, după ce li-s'a imputatŭ procederea cu acelŭ edificiu, că s'au luatŭ dela comuna confesională gr. cat. fără judecată, fără sentință arbitrariter pe cale administrativă, și cumcă astădĭ erariulŭ ține fără motivŭ și fără de a plăti chiria la comuna politică Rodna ca proprietarŭ actualŭ a acelui edificiu, ne-am fostŭ datŭ învoirea și la acésta pretensiune, numai ca sĕ nu se dică despre noi, că suntemŭ renitențĭ și nu voimŭ a ne împăciui.

4. Răfuială finală reciprocă cu fondurile din Năsĕudŭ.

Acéstă afacere privesce numai pe fondurĭ, și nu pe comune, de aceea întrelăsămŭ o descriere mai deaprópe a ei aci în raportulŭ da față.

5. Causa cu statutele pentru administrarea averei fondurilorŭ din Năsĕudŭ.

D-vóstră scițĭ bine, că comitetulŭ fondurilorŭ de repețite orĭ a înaintatŭ la locurile mai înalte statute de administrare a averei fondurilorŭ spre aprobare, și acestea compuse pe basa espreselorŭ principii din literele fundaționale sancționate de Maiestatea Sa Monarchulŭ, după carĭ numai familia lorŭ fostă grănițeră și descendențilorŭ acelora li se compete tragerea foloselorŭ din fondurĭ.

Vĕ vețĭ aduce aminte și de aceea că Inaltulŭ ministerŭ r. m. de cultŭ și instrucțiune publică prin emisulŭ dd. 10 Augustŭ 1886 Nr. 31507, cu ignorarea acestorŭ principii a ordonatŭ compunerea altorŭ statute, pre basa cărora toțĭ locuitorii de pe teritoriulŭ sustatului confiniu militarŭ aședațĭ aci după desfacerea granițeĭ, fiă aceia venițĭ din Rusia, Galiția séu orĭ de unde, sĕ fiă la participarea din averile și venitele fondurilorŭ asemenea îndreptățițĭ cu foștii grănițerĭ.

Comitetulŭ fondurilorŭ față de acestŭ emisŭ ministerialŭ a fostŭ așternutŭ o representațiune la Inaltulŭ regimŭ, resp. la Ministeriu r. m. de cultŭ și instrucțiune publică; asemenea și subscrișii causa acésta au tractat'o ca cea dintâiu în memorandulŭ așternutŭ la tronŭ.

Cu ocasiunea pertractărilorŭ de împăciuire ținute acuma în Budapesta am pretinsŭ, ca Inaltulŭ ministerŭ de cultŭ și instrucțiune publică sĕ priméscă statutulŭ compusŭ și primitŭ de comitetulŭ fondurilorŭ pe basa principielorŭ din literele fundaționale, séu celŭ puținŭ, — pre lângă susținerea acelorŭ principie sĕ se ia acum în pertractare, și décă s'ar afla în elŭ defecte sĕ se corégă.

La acéstă pretensiune a nóstră ni s'a rĕspunsŭ, cumcă statutele respective pe basa unui conclusŭ a consiliului ministerialŭ suntŭ deja alcătuite după principiele evidente în susŭ amintitulŭ emisŭ ministerialŭ, acelea nu se vorŭ schimba, și acéstă cestiune, nefiindŭ obiectŭ cuprinsŭ în contractulŭ din 12 Martie 1872, acum nicĭ nu se póte lua la desbatere în comisiune; — la repețitele întețirĭ a nóstre ca și acestŭ obiectŭ sĕ se ia în pertractare, și sĕ se resolve spre îndestulirea poporațiunei foste grănițere, ni s'a rĕspunsŭ, că décă persistămŭ pe acésta, se vorŭ sista ulteriórele pertractărĭ de împăciuire. —

6. Causa procesului cu familia Br. Kemeny pentru mai mulțĭ munțĭ și pentru desdaunarea usufructului dela acei munțĭ.

Din raportele nóstre făcute verbalŭ la adunarea representanțilorŭ comunelorŭ în urmă ținută vĕ este cunoscutŭ, că acestŭ procesŭ este încheiatŭ și așternutŭ Tribunalului regiu din Bistrița spre decidere. O descriere mai deaprópe a procesului ar pretinde scrierea și tipărirea de volume și tomurĭ întregĭ, decĭ esplicarea și desfășurarea lui în acestŭ micŭ raportŭ nu se póte face.

D-vóstră scițĭ și aceea totŭ dela numita adunare, că după așternerea procesului amŭ fostŭ solicitațĭ spre a întra în pertractărĭ de împăciuire și în acéstă afacere.

Amŭ întratŭ și amŭ pertractatŭ causa, încercândŭ împăciuirea.

S'ai făcutŭ mai întĕi pretensiunea, ca desdaunare pentru munțĭ și usufructŭ, după estensiunea teritoriului pretinsŭ, câte 20 fl v. a. de jugĕrŭ, care sumă ar face la olaltă 545.000 și vre-o câteva sute fl. v. a.

Noi din capulŭ locului amŭ premisŭ, cumcă nu recunóscemŭ, că familia Br. Kemény ar fi îndreptățită a pretinde dela comunele foste grănicere, séu dela unele din ele sub orĭ și ce titulă de dereptŭ vreunŭ crucerŭ, și cumcă unŭ forŭ judecătorescŭ imparțialŭ nicĭ-odată nu-i póte adjudeca pretensiunea validitată în procesŭ.

Prelângă tóte acestea, față cu vitregimea timpului actuale, pentruca comunele foste grănicere sĕ se sciă odată mântuite de orĭ și ce grijĭ, sĕ sciă, că ce au este proprietatea lorŭ nepretinsă de nime, si pentru-ca sĕ fie în pace cu tótă lumea, suntŭ gata a se obliga la óre care desdaunarea, decĭ au oferitŭ ca atare mai ântâiŭ suma de 100.000 fl. v. a.

După multe petractărĭ, dispute în tóte drepturile, — acărora înșirare nu este loculŭ aci, — am oferitŭ suma de 150.000 fl. v. a. éră din partea contrară s'au scoborîtŭ la suma de 360.000 fl. v. a.

Nevoindŭ noi a ne sui mai susŭ dela suma în urmă oferită, și nefiindŭ prospecte, că cu aceea se va puté face împăciuirea, amŭ cerutŭ acuma înșine, sistarea ulteriórelorŭ pertractărĭ de împăciuire ce apoi a și urmatŭ Ne luămŭ voiă a vĕ face cunoscute și motivele pentru carĭ amŭ cerutŭ sistarea pertractărilorŭ și nu amŭ voitŭ a face unŭ ofertŭ mai mare, și anume:

a) Repețimŭ ce amŭ amintitŭ mai susŭ, că avemŭ firma convingere juridică, că orĭ ce pretensiune a familiei Br. Kemény este nebasată în lege, și apoi numai pentru de a împlini voia locurilorŭ mai înalte, este cu multŭ prea mare suma oferită cu 150.000 fl. v. a.

b) Regimulŭ ne-a denegatŭ și ne denégă împlinirea justei nóstre cererĭ, de a se compune statutele pentru administrarea averei fondurilorŭ pe basa principielorŭ statorite de fundatorĭ, din contră întru recompensă pentru grelele servicii militare prestate tronului și patriei în decursŭ mai de unŭ seculŭ fără motiv se ia acum înbucătura din gura familielorŭ foste grănicere, — a acestei poporațiunĭ pacĭnice, — și se dă la tóte veniturile din lume.

c) Pentru suma ce ar fi fostŭ a se plăti era proiectată contragerea unui împrumutŭ, pe care sĕ-lŭ plătéscă comunele în rate cu amortisare. Décă amŭ fi obligatŭ noi pe comune la solvirea sumei pretinse cu 360.000 fl. v. a., atuncĭ computândŭ și interesele etc., comunele trebuéu sĕ plătéscă peste o jumĕtate de milion florinĭ v. a., o sumă oribilă ca acésta putea aduce poporațiunea din cele 44 comune foste grănicere la sapă de lemnŭ, așa câtŭ la cea mai mare parte a locuitorilorŭ nu le rĕmânea alta, decâtŭ sĕ-șĭ ia straița în spate și sĕ emigreze în Dobrogea.

Tóte acestea și alte motive s'au adusŭ înainte în decursulŭ pertractărilorŭ, și cugetamŭ, că au fostŭ suficiente pentru întreruperea ulteriórelorŭ pertractărĭ.

Venitoriulŭ ne va arĕta, ce va sĕ se mai întêmple, noi și de aci încolo ne vomŭ împlini după convingere și cu sinceritate datorințele nóstre de plenipotențiațĭ a Domnielorŭ vóstre.

Binevoițĭ, — acestŭ raportŭ, — a-lŭ lua spre notiță oficiósă, spre sciință și a-lŭ face cunoscutŭ în óre care ședință întregei representante comunale.

Bistrița, în 1 Noemvre 1888.

Dănilă Lica, adv. **Gavrilŭ Manu,** adv.

După cum din Raportŭ se póte vede, împuterniciții noștri apĕrătorĭ, d-nii adv. Lica și Manu, au fostŭ în 2 restimpurĭ la Pesta, la solicitarea organelorŭ guvernului, pentru de-a face împăciuire în nĕcasurile nóstre.

Oblăduirea tiszaistă adecă, ca sĕ se pótă desvinovăți înaintea lumei marĭ de nedreptatea strigătóre la cerŭ, ce tinde a ni-se face, cu șiretenia au cercatŭ prin plenipotențiații noștri de a ne face ca singurĭ noi sĕ ne subscriemŭ sentința de mórte sub pretextŭ de împăciuire. Căcĭ ce alta decâtŭ mórte și ruină materială ar fi fostŭ pentru noi pacea, ce guvernulŭ cere dela împuterniciții noștri ca sĕ subscrie.

Nu-i vorbă, aceea ce în consimțĕmêntulŭ nostru nu a dobênditŭ, nu se va lăsa de-a o câștiga pe altă cale. Dér celŭ puținŭ nu se va puté dice despre noi, că ceea ce moșii și părinții noștri cu marĭ jertfe în sânge și avere au rĕscumpĕratŭ și cu multă abnegațiune de sine au adunatŭ și păstratŭ, noi în mod lașŭ și nedemnŭ de dênșii am cedatŭ streinilorŭ, carĭ cércă a ne înghiți.

Fórte corectŭ și demnŭ de tótă lauda a fostŭ dér pasulŭ împuterniciților noștri, când în urmarea motivelorŭ indicate în raportŭ au întreruptŭ ulteriórele pertractărĭ de împăciuire.

— **bârgăuanulŭ.** —

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 11 Ianuarie. Clubulŭ partidului n'a pututŭ termina nicĭ până erĭ desbaterea asupra legii militare, ci o va continua și adĭ.

In camera deputațilorŭ desfășură ministrulŭ de honvedĭ Fejervary motivele în privința proiectului.

Ministrulŭ Csaky apĕră într'o strălucită improvisare ordinațiunea privitóre la limba germană.

Berlinŭ, 11 Ianuarie. Cancelarulŭ Bismark a sositŭ aci. Elŭ sufere încă durerĭ neuralgice.

Cu numĕrulŭ acesta se încheiă semestrulŭ II-lea alŭ anului 1888. rugămŭ a grăbi cu înoirea abonamentului ca espedarea diarului sĕ nu se'ntrerupă.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Cursulŭ piețeĭ Brașovŭ

din 11 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.22	Vĕnd.	9.25
Argintŭ românescŭ .	„	9.10	„	9.15
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.54	„	9.57
Lire turcescĭ . . .	„	10.82	„	10.88
Imperialĭ	„	9.82	„	9.88
Galbinĭ	„	5.65	„	5.72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	124.—	„	125.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

ce nu'i mai puteamŭ cu nimicŭ întra în voiă. Și când fŭ odată, numai l'am vĕdutŭ, că'șĭ adună totŭ ce are, se gată și se duce cu elŭ pe aci în colo, fără sĕ-mĭ dică măcar vre-unŭ cuvêntŭ de despărțire orĭ sĕ'mĭ mulțăméscă de grija, ce i-o-am avutŭ pănă l'am crescutŭ. Da, m'a părăsitŭ și s'a aședatŭ de totŭ și cu totulŭ și póte pentru totdéuna la străinulŭ.

„Ce socotescĭ acum, puiulŭ mamei, ce durere am pututŭ eu sĕ simțŭ, când l'am vĕdutŭ, că elŭ iubesce mai multŭ pe străinulŭ, decâtŭ pe buna sa mamă, care numai binele i-l'a vrutŭ și i-l'a făcutŭ în tótă viéța lui; când a trebuitŭ sĕ mĕ uitŭ cu lacrimĭ în urma lui, cu câtă necredință mĕ lasă; elŭ, dela care gândiamŭ sĕ capĕtŭ ajutorulŭ celŭ mai bunŭ și pe care nu și-lŭ putea da, numai sĕ fi voitŭ, și încă nu numai mie, ci și ție!! Și atuncĭ se putea ferici și pe elŭ cu noi împreună. Cum îi va puté lui cădé bine de avuția sa, cândŭ îșĭ va aduce aminte, nemerniculŭ — dér nu-lŭ blastămŭ, căcĭ o mamă acésta nu o póte face — când va sci, că mamă-sa și fratele sĕu zacŭ în jele, ducŭ la năcazŭ și sîmtŭ cu greu sarcina vieții, ér elŭ se înbuibă? In locŭ de a se însoți cu streinulŭ, mai bine sĕ ne fi statŭ în ajutorŭ, când vedea cum mĕ nedreptățesce și sĕ'i fi spusŭ: scii ce, vecine, noi amŭ făcutŭ învoială, ca sĕ te aședĭ tu pe unŭ pămêntŭ cu noi, sĕ trăimŭ în pace și bună înțelegere, adu'țĭ de acesta nen'cetatŭ aminte, te ține de cuvêntulŭ datŭ, câștigă'țĭ cu omeniă ce și câtŭ vei puté, și eu îțĭ stau bunŭ, că nu'țĭ voiu băga nicĭ o vină. Vedi'țĭ tu de trebile tale, că și eu îmĭ voiu căuta de ale mele, și nu te amesteca tu într'ale nóstre, încercându-te sĕ ne iai pe nedreptulŭ ce nu e alŭ tĕu, că scii tu, că nedreptatea se rĕsplătesce odată amarŭ. Eu ammamă și frate, aceia trebue ținuțĭ. Moșiă avemŭ destulă, putemŭ trăi câtŭ de bine și cu ticnélă din ea.

„Dér elŭ, în locŭ sĕ se pórte așa, cum i-ar fi fostŭ datorința, a mersŭ la străinŭ, s'a încuscritŭ cu elŭ și a începutŭ împreună cu elŭ a mĕ apĕsa și batjocorì încă și mai tare, ca sĕ'mĭ fiă viéța și mai grea și mai amară!

Până era streinulŭ numai singurŭ, nu cuteza sĕ facă chiar așa marĭ blăstămății, dér de când s'a făcutŭ una cu elŭ și fratele tĕu, de atuncĭ cutezarea lui numai avea marginĭ. Acuma dicea, că elŭ e singurulŭ domnŭ peste moșia acésta. ér eu numai, eu numai dilerița lui, acuma dicea, că viéța mea e în mâna lui și numai până atuncĭ mĕ va lăsa sĕ trăescŭ, pănă îi va plăcé lui și alte câte și mai câte de acestea, ér acuma, acuma îmĭ dice cu cea mai órbă obrăsniciă, că trebue sĕ ne lăpădămŭ de neamulŭ nostru, că de bunĕtățile pămêntului acestuia numai acela se póte bucura, care întră în neamulŭ lui!

„O, copile, copile, ce ai făcutŭ? De ce m'ai părăsitŭ? Nu te temĭ tu, că Dumnedeulŭ dreptății îțĭ va pedepsi odată aspru fărădelegea ta?!"

„Acum nu mĭ-ar mai trĕbuì alta, decâtŭ ca sĕ facĭ și tu asemenea. Numai atâta mĭ-ar mai trebuì, și mĭ-ar și venì pierirea. Eu m'așĭ stînge arsă de durere, dér urmările tu ai avé sĕ le vedĭ și sĕ le îndurĭ. Spune'mĭ și tu, ce farmecŭ ar mai puté avé pentru mine viéța, când după atâtea suferințe m'ai părăsì și tu?"

— „Eu, iubită mamă? Eu sĕ te părăsescŭ, sĕ mĕ lapĕdŭ de d-ta, sĕ te lasŭ pe mâna străinului și sĕ te închinŭ morții? Eu? Nicĭ-odată!"

— „Aibĭ de grijă scumpule și nu te lega tare, că și tu poțĭ face ca fratele tĕu. Semne cam suntŭ!"

— „Și de aceea încă eștĭ nĕcăjită D-ta? Spune'mĭ ce semne rele vedĭ D-ta la mine? Spune-'mĭ ca sĕ mĕ sciu îndrepta?"

— „Ce semne? Semnele acelea, că tu eștĭ prea blândŭ și lăsătorŭ, șĭ-apoi sĕ scii tu, că ómenĭ de aceia nu'sŭ de viéță. Ce e dreptŭ, eștĭ încă tinerelŭ și n'ai pututŭ învĕța încă multe, dér écă îțĭ spunŭ păzesce-te bine sĕ nu cadĭ în cursă, sĕ nu închei și tu cuscriă cu vreunŭ străinŭ!

„Fi déră, décă mai vrei sĕ aibĭ pe mamă-ta și o iubescŭ, cu minte, fi bunŭ și dreptŭ, dér apoi sĕ nu lașĭ pe nimenĭ sĕ-țĭ calce dreptulŭ tĕu. Dreptulŭ și legea apĕră-țĭ-o și scutesce-le ca lumina ochilorŭ, că numai așa poțĭ sĕ fi vre-odată fericitŭ. Fă așa, décă vrei sĕ mĕ ascultĭ și sĕ-țĭ fiă bine.

— 'Țĭ jurŭ, mamă, voiu face cum mĕ povĕțuescĭ și nu voiu uita, ce mĭ-ai spusŭ. Câtŭ de bine era, décă fratele meu ar fi fostŭ omŭ ca ómenii, m'ar fi ajutatŭ, învĕțatŭ, șĭ-ar fi ținutŭ totdéuna din inimă bună cu mine, că acuma n'aveamŭ atâta nĕcasŭ! Mai ușorŭ puteamŭ face amêndoi ceva, că și eu așĭ fi făcut câtŭ a'șĭ fi pututŭ după puterile mele. Dér sĕ nu ne supĕrămŭ atâta, voiu face eu și singurŭ ce voi puté, Dumnedeu îmĭ va ajuta și de peritŭ totŭ nu vomŭ perì, nu, odată cu capulŭ...!

*

„Fiule! nu uita ce ai disŭ; ține minte, că ai datorințe marĭ și sânte de împlinitŭ pentru mamă ta. Ingenunchiă dér și di: Dómne, Cela ce scii nĕcazulŭ ómenilorŭ și scii tóte, dă-mĭ și mie darŭ și tăriă, ca sĕ'mĭ împlinescŭ tóte datorințele mele, precum se cuvine unui fiu adevĕratŭ!!

Blașiu. **Ier. Dănilă.**

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-niĭ abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiuneĭ sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ și numeriĭ de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că maĭ avemŭ din aniĭ trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazeteĭ“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sz. 239—1888. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. j.biróságnak 5436—1888 sz. a. kelt végrehajtást rendelö kiküldetést tartalmazó végzése folytán Brodmann Károlina javára Petrovich Zachariáné szül. Blebea hagy. ellen 124 frt. 98 kr. töke, ennek 1888 év *April hó 20 napjától* számitandó 6% kamatai és eddig összesen 87 frt. 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 300 drb. arany becsült ingóságok u. m. Blebea Stánné született Nikifor Balasától kapando követelés nyilvános árverés utján el fog adatni.

Mely árverésnek a 9962—1888 sz. kiküldetést rendelö végzés folytán a helyszinén, vagyis Brassóban telekkönyvi hatoság árverezö irodájában leendö eszközlésére 1889-ik évi *Január hó 12-ik* napjának délután 2 órája határidöül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintet ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérönek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsöbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesitség.

Az elárverezendö ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendö.

Kelt Brassóban 1889 év Január hó 2-n.

Borsos,
kir. birósági végrehajtó.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ